

Rīgas Stradiņa universitāte
Psiholoģijas laboratorija
Testu un aptauju reģistrs

<https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>

1. Instrumenta nosaukums latviešu valodā, autora vārds uzvārds, adaptācijas vai izveides gads:

Wisconsin Stone Quality of Life Questionnaire (WISQOL), Penniston KL, Antonelli JA, Viprakasit DP, Averch TD, Sivalingam S, Sur RL, et al., 2016

2. Instrumenta nosaukums oriģinālvalodā (adaptētajam instrumentam), autora vārds uzvārds, izveides gads:

Viskonsinas nierakmeņu dzīves kvalitātes aptauja, adaptēja A.Melberga, 2022

3. Instrumenta vispārīgs raksturojums (ko mēra, cik un kādas skalas un jautājumi, atbilžu sniegšanas forma, atslēga jeb atbilžu interpretācija u.c.):

WISQOL (Viskonsinas nierakmeņu dzīves kvalitātes aptauja) ir slimībai specifisks, ar veselību saistīts dzīves kvalitātes rādītājs, kas paredzēts pacientiem ar nierakmeņu slimību. Tā ir anketa, kurā septiņās kategorijās ietverti 28 apgalvojumi, kas balstoties uz nierakmeņu pacientu sūdzībām un simptomiem novērtē simptomātisko un funkcionālo ietekmi (dzīves kvalitāti HRQOL) nierakmeņu pacientiem pēdējo četrus nedēļu laikā: 1. Pašsajūta/Enerģijas līmenis 2. Miega kvalitāte 3. Ikdienas aktivitātes 4. Visparējais veselības stāvoklis, uzturs. 4. Visparējais veselības stāvoklis, uzturs. 5. Ar nierakmeņu slimību saistītie simptomi. 6. Socializēšanās 7. Emocionālais stāvoklis, kas vēlāk iedalīti 4 jomās: 1. sociālā ietekme (D1), emocionālā ietekme (D2), ietekme uz veselību (D3), vitalitāte (D4). Katrs jautājums tiek novērtēts Likerta skalā no viens līdz pieci, kur viens ir ļoti patiesi/vienmēr, pieci – nepatiesi/nekad. Anketas beigās ir septiņi vispārīgi jautājumi, kas sniedz svarīgu informāciju par slimību (nierakmeņu esamība anketēšanas laikā, simptomu izpausmes vai citi notikumi dzīvē, kas traucē pacientam, nepieciešamība pēc neatliekamas palīdzības vai fakti par hospitalizāciju citas slimības dēļ, kā arī informācija par dzimumu un vecumu).

4. Informācija par instrumenta lietošanas noteikumiem:

Latviskotā versija ir Psiholoģijas laboratorijas rīcībā, taču, lai to saņemtu, lūdzam Jūs vērsties pie oriģināla autora ar lūgumu izmantot latviski adaptēto instrumentu sava darba vajadzībām. Rakstiski saņemtā atļauja ir jāiesūta Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgajai kontaktpersonai (skat. reģistra web). Pēc tam, balstoties uz no oriģināla autora saņemto informāciju un Jūsu iesniegumu, izsniegsim Jums instrumentu.

Lūdzam salīdzināt izsniegto aptauju ar oriģināla aptauju, jo anketa iegūta no adaptācijas autores darba, un, iespējams, konkrētajai aptaujai pētījuma anketā pievienoti vēl citi instrumenti un/vai jautājumi, vai arī veikti citi iespējami pārveidojumi, tāpat iespējama pantu (jautājumu) skaita nesakrītība vai neatbilstība, vai jebkuras citas izmaiņas.

5. Pamatinformācija par adaptētā vai izveidotā instrumenta psihometriskajiem rādītājiem (piem. Kronbaha alfas koeficients) un/vai izlases raksturojums:

Psihometriskie dati no adaptācijas autores darba pieejami tikai no pilotpētījuma rezultātiem:

Pilotpētījums tika veikts ar mērķi noteikt iztulkotā pētījuma instrumenta, WISQOL anketas ticamību, izmantojot iekšējās konsekvences novērtējumu. Pilotpētījumā piedalījās 20 respondenti/pacienti ar nierakmeņu slimību anamnēzē, vecumā no 26–60 gadiem, kas stacionēti Paula Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā. Respondenti bija 10 vīrieši un 10 sievietes. WISQOL anketas ticamību noteica iekšējās konsekvences novērtējums, katrai no septiņām

sadaļām aprēķinot Kronbaha alfa koeficientu.

Pirmajai sadaļai "Pašsajūta/Enerģijas līmenis", kura sevī ietvēra trīs apgalvojumus, vidējais rādītājs bija 3,05- 3,34, respondentiem vērtējot katru apgalvojumu Likerta skalā no viens līdz pieci, bet Kronbaha alfas koeficients 0,878, tādēļ varēja secināt, ka šai sadaļai ir augsta uzticamība un iekšējā noturība.

Otrā sadaļa "Miega kvalitāte", kas sastāvēja no četriem apgalvojumiem arī uzrādīja augstas uzticamības un iekšējas noturības rādītājus, jo vidējais rādītājs bija no 2,64 līdz 3,33, tostarp Kronbaha alfa koeficients bija 0,841.

Trešā sadaļa "Ikdienas aktivitātes", kurā ietilpa pieci apgalvojumi, vidējais rādītājs bija 3,39- 3,68, kā arī Kronbaha alfa koeficients 0,887, uzrādot augstas uzticamības un iekšējas noturības rādītājus.

Ceturta sadaļa "Vispārējais veselības stāvoklis, uzturs", kura sevī ietvēra trīs apgalvojumus, vidējais rādītājs bija 2,59- 4,24, bet Kronbaha alfa koeficients tikai 0,647, kas liek secināt, ka šai sadaļai nav augstas uzticamības un iekšējas noturības.

Piektā sadaļa "Ar nierakmeņu slimību saistītie simptomi", sastāvēja no četriem apgalvojumiem, uzrādīja augstas uzticamības un iekšējas noturības rādītājus, jo vidējais rādītājs bija no 2,64 līdz 3,75, tostarp Kronbaha alfa koeficients bija 0,728.

Sestā sadaļa "Socializēšanās", kurā ietilpa trīs apgalvojumi, vidējais rādītājs bija no 3,35 līdz 3,62, bet Kronbaha alfa koeficients 0,835, kas norādīja uz augstu uzticamību un iekšēju noturību šajā sadaļā.

Septītā sadaļa "Emocionālais stāvoklis", kas sastāvēja no sešiem apgalvojumiem, vidējais rādītājs bija no 2,18 līdz 3,14, bet Kronbaha alfa koeficients 0,926, uzrādot visaugstākos uzticamības un iekšējas noturības rādītājus starp visām sadaļām.

Kronbaha alfa koeficients starp visām sadaļām bija no 0,647 līdz 0,926.

Sadaļai "Vispārējais veselības stāvoklis, uzturs", lai iegūtu precīzākas respondentu atbildes, tika pārformulēts apgalvojums "Bažas par veselības stāvokli" pret "Bažas par vispārējo veselības stāvokli saistībā ar nierakmeņu slimības epizodi", jo tieši šis apgalvojums uzrādīja viszemāko Kronbaha alfas koeficientu 0,498, citu šīs sadaļas argumentu starpā.

Informācija sagatavota, balstoties uz Agitas Melbergas 2022. gada bakalaura darbā "Dzīves kvalitāte pacientiem ar nierakmeņu slimību." sniegto informāciju. Apraksts sagatavots Psiholoģijas laboratorijā 14.09.2022.

Ja Jums rodas jautājumi par šo aprakstu, interesē RSU adaptētie vai izveidotie instrumenti, to pieejamība, izmantošanas iespējas, kā arī rodas jebkuri jautājumi saistībā ar testu un aptauju reģistru, sazinieties ar Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgo kontaktpersonu. Kontaktinformāciju meklējiet reģistra mājas lapā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>